

ISSN-1641-8107

SAPER

www.saper.com.pl

PISMO STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH

Nr 3(47) 2013

WARSZAWA

ROK XIII

Kwartalnik
dofinansowano
z dotacji
Ministerstwa
Obrony
Narodowej

Przysięga elewów
w Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO W CENTRUM SZKOLENIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH I CHEMICZNYCH

Fot. kpt. Ewa Nowicka-Szlufik, Paulina Wojciechowska

Kolegium Programowe kwartalnika SAPER: gen. bryg. dr inż. Bogusław Bębenek - Przewodniczący, gen. bryg. mgr inż. Zdzisław Barszczewski, płk prof. dr hab. Józef Marczak, płk dypl. Tadeusz Dzikowski, płk dr Wiesław Leszek Ząbek, płk mgr inż. Marian Kasperski

Redaguje zespół:

płk dr Wiesław L. Ząbek - redaktor naczelny, tel. (22) 6/870 544, 612 81 91; płk mgr inż. Tomasz Bogucki - zastępca redaktora, mgr Tadeusz Ekiert - zastępca, redaktor techniczny; płk dr Bogusław Saganowski - sekretarz redakcji, tel. (22) 611 89 16; ppłk inż. Kazimierz Śmietana - członek redakcji.

Adres Redakcji: ul. 11 listopada 17/19 bl. 1, p. 104, 03-446 Warszawa, tel. (22) 6/872 346, e-mail: redakcja-saper@o2.pl, www.saper.com.pl

Wydawca: Stowarzyszenie Saperów Polskich. Pismo „Saper” jest biuletynem wewnętrznym SSP.

Przygotowanie do druku: PAT Nakład: 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian i skrótów w nadsyłanych materiałach. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Materiały prosimy przysyłać na płytach CD lub bezpośrednio pocztą internetową: redakcja-saper@o2.pl

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy,

Kolejny, 47. numer SAPERA zawiera ciekawe materiały z życia wojsk inżynieryjnych, warte popularyzowania przedsięwzięcia z działalności szkoleniowo-wychowawczej i kulturalno-oświatowej. Poprzez ukazywanie wysiłku żołnierskiego, ofiarności i profesjonalizmu w wykonywaniu otrzymanych zadań, chcemy propagować i utrwalać w świadomości społecznej etos saperskiej służby, dumę bycia SAPEREM.

Aktualny numer, zawiera także informację z obchodów DNIA SAPERA. Liczne przedsięwzięcia towarzyszące tym uroczystościom [festyny polowe, biegi, zawody użytecznie-sportowe, pokazy sprzętu wojskowego, barwne pikniki środowiskowe] organizowane w garnizonach saperskich i kołach SSP – stały się niepisaną tradycją, weszły do kanonów organizowanych uroczystości. Stały się ugruntowanym aksjomatem naszego ŚWIĘTA. Warto zatem, w szerszym aspekcie pokazać rodowód saperskiego święta. Stąd obszerny reportaż z podróży wojskowo-histerycznej nad dolną Odrę, w ramach obchodów Święta Saperów.

Ale to nie wszystko. Bieg historii wyznaczył rok 1945 i zabezpieczenie forsowania Odry i Nysy Łużyckiej przez jednostki inżynieryjno-saperskie 1 i 2 AWP w ramach operacji berlińskiej Armii Czerwonej, jako podstawę do ustanowienia rozkazem nr 105 z dnia 4 kwietnia 1946 r. Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego ŚWIĘTA WOJSK SAPERSKICH. Dzisiaj, patrząc z perspektywy historii, Święto Wojsk Inżynieryjnych winno mieć pełniejszy wymiar i nie ograniczać się do popularyzowania wysiłku saperów na środkowej Odrze. Znamiennym staje się także rok 1944, zabezpieczenie forsowania 1. AWP na środkowej Wiśle w operacji brzesko-lubelskiej 1. Frontu Białoruskiego [Dę-

blin, Puławy, Skurcza, przyczółek warecko-magnuszewski, pomoc dla powstańczej Warszawy] czy danina krwi saperskiej, w maju pod Monte Cassino, a w sierpniu pod Falaise. W 2014 roku obchodzić będziemy 70. rocznicę tych zmagani, a które zapisały się złotą zgłoską w Panteonie Oręża Polskiego.

Wybiegając znacznie do przodu [z tą informacją], pragnę poinformować szanownych czytelników, iż z inicjatywy nowego prezesa Stowarzyszenia Saperów Polskich płk dypl. [r] Tadeusza Dzikowskiego planowana jest sesja popularno-naukowa i podróż wojskowo-histeryczna szlakiem tych walk. Zachęcam do zbierania stosownych materiałów i przysyłanie ich do Redakcji SAPERA.

Pozdrawiam
redaktor naczelny
Wiesław L. Ząbek

SPIS TREŚCI

OKŁADKA A - Przysięga w Dniu Weterana

OKŁADKA B - Święto WP w CSWiCh

OD REDAKCJI - SPIS TREŚCI 1

Temat z okładki - Przysięga w Dniu Weterana 1

Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Kulisy Dnia Weterana 2013 - Ewa Nowicka-Szlufik 2

Zebrań Delegatów Związku Mostowców - Piotr Szczepański 2

Nietypowy słuchacz - Ewa Nowicka-Szlufik 3

Szkolenie z „pontonierki” - Ewa Nowicka-Szlufik 4

Saperski dar Krwi - Judyta Młynarczyk 4

Marsz po kondycję - Ewa Nowicka-Szlufik 6

Zakończenie oczyszczania Osowej Góry - Sylwester Ludwiczak 6

Festiwal Piosenki w Brzegu - Michał Dudek 7

Wrocławskie Centrum biegło w mapę - Ewa Nowicka-Szlufik 7

Rejs ORP Wodnik - Tomasz Derfert 8

Szkolenie rezerwy w MW - Tomasz Derfert 8

Święto Wojsk Lądowych - Ewa Nowicka-Szlufik 9

SAPERSKIE ŚWIĘTOWANIE

Szlakiem walk i rejonów forsowania - Wiesław Ząbek 10-13

SAPERSKIE SPOTKANIA

Święto Żołnierza w SG WP 14

Saperskie jubileusze 14

Z ŻYCIA KOŁ

Z życia koła nr 19 we Włocławku - Ryszard Chornicki 15-16

Z życia koła nr 17 w Białymstoku 16

INFORMACJE

Wsparcie Muzeum Wojsk Inżynieryjnych - Zdzisław Barszczewski 16

OKŁADKA C - Święto Wojsk Lądowych w CSWiCh

OKŁADKA D - Szkolenie rezerwy w CSWiCh

Przysięga w Dniu Weterana

Temat z okładki

29 maja 2013 roku był dla wrocławskiego Centrum Szkolenia niewątpliwie dniem wyjątkowym. Organizowane we Wrocławiu centralne obchody Dnia Weterana Działów Poza Granicami Państwa oraz Międzynarodowego Dnia Uczestników Misji Pokojowych ONZ poprzedzone zostały złożeniem przysięgi wojskowej przez żołnierzy służby przygotowawczej.

W dniu ślubowania, słowa rot przysięgi wojskowej wypowiedziało 285 elewów, w tym czterech wyróżnionych złożeniem przysięgi na sztandar.

W tej podniosłej chwili, żołnierzom towarzyszyły rodziny, dowódcy, przełożeni, żołnierze oraz pracownicy Centrum, a także zaproszeni goście, przyjaciele i sympatycy inżynierii wojskowej, przedstawiciele jednostek i instytucji wojskowych Wrocławia, reprezentanci władz wojewódzkich, samorządowych i miejskich oraz kombataneci. W uroczystości wziął udział Szef Inżynierii Wojskowej Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, **generał brygady Bogusław Bębenek**.

Elewi Ośrodka Szkolenia Podstawowego, którzy rozpoczęli swoją przygodę z wojskiem 6. maja br., mają za sobą pierwszy, trudny etap aklimatyzacji w nowym środowisku. Zapoznali się już ze strukturą oraz obiektami wrocławskiego Centrum, mają także za sobą pierwsze zajęcia z regulaminów, wychowania fizycznego, taktyki oraz szkolenia ogniowego.

kpt. Ewa Nowicka-Szlufik

Kulisy Dnia Weterana 2013

29. maja 2013 roku, w ramach centralnych obchodów Dnia Weterana Działów Poza Granicami Państwa oraz Międzynarodowego Dnia Uczestników Misji Pokojowych ONZ, przy bazylice św. Elżbiety we Wrocławiu, uroczystie odsłonięto jednego z najbardziej zasłużonych krasnali – Krasnala Weterana.

Teraz, po zakończeniu wszystkich uroczystości, możemy zdradzić kulisy powstawania tego wyjątkowego dzieła, którego narodziny miały miejsce przy ulicy Obornickiej 108, w pracowni pana **Jerzego Maziarza**, pracownika Centrum Szkolenia Wojsk Inżynierskich i Chemicznych we Wrocławiu.

Jak powiedział pan **Jacek Matuszak** z Wydziału Prasowego Dowództwa Wojsk Lądowych, weteran misji poza granicami kraju – „29. maja 2013 roku Krasnal Weteran rozpoczął swoją najważniejszą misję, jaką jest walka o szacunek i wsparcie dla wszystkich weteranów misji poza granicami kraju.”

Już wkrótce na stronie internetowej naszej jednostki będziecie mogli poznać kilka historii związanych z organizacją tego wyjątkowego, majowego święta.

kpt. Ewa Nowicka-Szlufik

Fot. Wydział Prasowy DWLąd, kpt. Ewa Nowicka-Szlufik

Pamiętać o przeszłości, porządkować teraźniejszość i przewidywać przyszłość

Podczas Krajowego Zebrania Delegatów Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej (ZMRP) w Politechnice Krakowskiej dokonano wyboru nowych władz. Nowym przewodniczącym został wybrany pełnomocnik Rektora-Komendanta ds. studenckich Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu, wieloletni członek i działacz Związku **prof. Janusz Szelka**.

Po raz pierwszy tę zaszczytną funkcję powierzono osobie wywodzącej się ze środowiska wojskowego. Profesor jest z wykształcenia saperem, a w swojej bogatej karierze dowodził między innymi pułkiem mostowym. Żołnierskie doświadczenie może wnieść nowe spojrzenie, na przykład na wykorzystanie konstrukcji mostów wojskowych w sytuacjach kryzysowych. Jest to tym ważniejsze, że w ostatnich latach dość często na terenie Polski występują sytuacje powodziowe.

- Wybór na przewodniczącego jest dla mnie ogromnym zaszczytem, zważywszy na prestiż Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej oraz autorytet moich czterech poprzedników, ale i wielkim zobowiązaniem, biorąc pod uwagę dotychczasowe dokonania Związku, a także nowe wyzwania nadchodzących czasów – stwierdził **prof. Janusz Szelka**.

Według profesora obecna, dziewiąta, rozpoczynająca się dopiero kadencja, powinna być kadencją rozważnej kontynuacji działań wypracowanych w latach poprzednich, a jednocześnie odpowiadającą na nowe wyzwania stojące przed środowiskiem polskich mostowców. – *Chodzi mi o to, aby pamiętając o przeszłości, porządkować teraźniejszość i przewidywać przyszłość* – dodał nowy przewodniczący.

Prof. Janusz Szelka był wielokrotnie wyróżniany między innymi przez Ministra Obrony Narodowej za całokształt dorobku, Ministra Infrastruktury za współautorstwo podręcznika „Metody i modele badań w inżynierii przedsięwzięć budowlanych”, czy też Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

W trakcie zebrania wyłoniono 16 Członków Zarządu. Kadencja nowego przewodniczącego wraz z Zarządem będzie trwała 3 lata.

Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej jest dobrowolnym i samorządnym stowarzyszeniem specjalistów mostownictwa. Posiada oddziały regionalne, między innymi w województwie dolnośląskim, gdzie nowo wybrany przewodniczący w latach 2004 – 2010 pełnił funkcję przewodniczącego, a następnie był wiceprzewodniczącym szczebla krajowego.

ZMRP zajmuje się wymianą doświadczeń z podobnymi organizacjami w kraju i za granicą, uczestniczy w życiu gospodarczym kraju w zakresie związanym z budownictwem komunikacyjnym, a w szczególności z mostownictwem, nadaje Certyfikaty kwalifikacyjne członkom Związku, prowadzi działalność wydawniczą oraz współuczestniczy w nadawaniu uprawnień budowlanych do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych oraz uprawnień rzeczoznawców.

Główne cele działania stowarzyszenia to reprezentowanie środowiska zawodowego poprzez wyrażanie opinii we wszystkich sprawach dotyczących mostownictwa, wzajemna informacja o stanie techniki i osiągnięciach w kraju i za granicą w zakresie mostownictwa czy rozwijanie mostownictwa krajowego poprzez propagowanie nowych metod projektowania i technologii oraz utrzymania diagnostyki w celu podnoszenia jakości, estetyki i trwałości obiektów mostowych. Zwraca się także uwagę na doskonalenie zawodowe członków, przeciwdziałanie anomalii systemu rynkowego i rozwijanie jego pozytywnych skutków oraz rozwijanie postaw etycznych w działaniu zawodowym i obywatelskim.

Tekst: mjr Piotr Szczepański

Fot. ZMRP

Nietypowy słuchacz

Na obiektach wrocławskiego Centrum trwa intensywne szkolenie operatorów kutrów oraz pływających transporterów gąsienicowych. W szkoleniu bierze udział nietypowy słuchacz.

Tym nietypowym słuchaczem jest pracownik Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk (PAN), pan **Tomasz Jankowski**, który już 28. czerwca wypływa statkiem „Horyzont” do Polskiej Stacji Polarnej w Hornsund na Spitsbergenie.

Historia Polskiej Stacji Polarnej sięga roku 1957. Od roku 1978 pracują tam całoroczne ekspedycje organizowane przez Zakład Badań Polarnych Instytutu Geofizyki PAN. Wykonywane są w niej całoroczne badania z zakresu geofizyki i środowiska polarnego. Jest to najdalej na północ wysunięta całoroczna polska placówka naukowa.

Do stacji, dwa razy w roku, przy pływa z Polski statek z zaopatrzeniem. W rejsie letnim (realizowanym najczęściej w lipcu) płynie na stację nowa załoga na następne zimowanie, letnia grupa naukowa i techniczna, a także paliwo, sprzęt i żywność. Statkiem tym wraca grupa zimowa poprzedniej wyprawy. W rejsie jesiennym (zwykle we wrześniu) transportuje się zaopatrzenie na zimę i zabiera do kraju uczestników grupy letniej. Statki kotwiczą w zatoce, w odległości ok. 1 km od brzegu.

Rozładunek statku odbywa się za pomocą dwóch pływających transporterów gąsienicowych, których operatorami są pracownicy stacji, szkoleni przez Cykl Techniczny wrocławskiego Centrum Szkolenia Wojsk Inżynierskich i Chemicznych.

Jak mówi pan **Tomasz Jankowski** na Spitsbergenie samo pływanie raczej nie sprawia większej trudności, natomiast dobijanie do jednostki pływającej, czy też stojącej na redzie, jest już czynnością zdecydowanie bardziej skomplikowaną.

Pan **Tomasz Jankowski** uczestniczy w szkoleniu razem z żołnierzami zawodowymi jednostek inżynierskich Wojsk Lądowych, któ-

rzy zdobywają uprawnienia w zakresie obsługi pływającego transportera gąsienicowego i kutra holowniczego. Jak sobie radzi w nowym dla siebie środowisku?

„Staram się nie alienować, więc uczestniczę w codziennych apelach porannych i południowych, natomiast zaległości z porannego rozruchu fizycznego nadrabiam wieczorami” – mówi pan Tomasz.

„Celem szkolenia, w którym biorą udział pracownicy Polskiej Akademii Nauk, jest przekazanie maksimum wiedzy z zakresu budowy, zasad użytkowania i obsługi oraz przepisów bezpieczeństwa obowiązujących podczas eksploatacji PTS-a...” – mówi **major rezerwy Dariusz Dylong**, wykładowca Cyklu Technicznego, a zarazem kierownik zajęć, w których uczestniczy polarnik – „Słuchacze, w trakcie miesięcznego szkolenia odbywają szereg zajęć teoretycznych, a następnie praktycznych w trakcie, których zgłębiają tajniki jazdy w trudnym terenie, pływania, a także precyzyjnego parkowania i załadunku. Pan Tomasz Jankowski szkoli się według oddzielnego programu, zawierającego 60 godzin teorii, pracy przy sprzęcie, jazdy oraz pływania.”

Szkolenie na ośrodku wodnym OSW Osobowice potrwa do końca miesiąca, natomiast „nasz nietypowy słuchacz” zostanie poddany sprawdzianowi wiedzy już w najbliższy piątek.

Pozytywne ukończenie szkolenia potwierdzone zostaje nadaniem uprawnień wojskowych do obsługi poszczególnych jednostek sprzętu inżynierskiego.

*Tekst: kpt. Ewa Nowicka-Szlufik
Fot. Mikołaj Karwat, szer. Łukasz Dukat*

Szkolenie z „pontonierki”

W czerwcu br., na terenie Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu, na szkoleniu specjalistycznym podoficerów rezerwy, przebywało 27 żołnierzy. 9. z nich to żołnierze nabywający umiejętności w specjalności przeprawowej.

Słuchacze to żołnierze rezerwy, posiadający bogaty bagaż doświadczeń związanych ze służbą w różnych jednostkach wojskowych Wojsk Lądowych.

Wśród nich znalazł się m.in. **starszy szeregowy rezerwy Sebastian Świdorski**, który posiada spory, bo aż jedenastoletni, bagaż doświadczeń związanych ze służbą wojskową w pododdziałach desantowych.

„Bez względu na posiadane doświadczenie żołnierze odbywają szkolenie w pełnym wymiarze 96 godzin przewidzianych dla słuchaczy o specjalności przeprawowej.” – informuje kierownik zajęć, **młodszy chorąży sztabowy Krzysztof Konieczny** – „Naszym zadaniem jest przygotowanie przyszłych podoficerów w zakresie dowodzenia drużyną przeprawową. Żołnierze uczą się m.in. czynności związanych z przygotowaniem parku pontonowego do montażu konstrukcji, przygotowania obsady łodzi do przeprawy, dowodzenia podczas montażu promów i podczas przeprawy przez przeszkodę wodną.”

Wykładowca podkreśla znaczenie wysokiego poziomu przygotowania do szkolenia żołnierzy kompanii desantowo – przeprawowej batalionu zabezpieczenia, którzy brali czynny udział w procesie kształcenia słuchaczy odbywających kursy we wrocławskim Centrum.

Bezpieczne szkolenie na obiektach Ośrodka Szkolenia Wodnego OSW Osobowice, w całym rejonie przeprawy, zapewnia wyspecjalizowana grupa ratunkowa, dowodzona przez **sierżanta Mariusza Graczyka**.

Szkolenie zakończyło się egzaminem zarówno z teoretycznych, jak i praktycznych umiejętności.

*Tekst: kpt. Ewa Nowicka-Szlufik
Fot. mł. chor. sztab. Krzysztof Konieczny*

Saperski Dar Krwi

8. kwietnia 2013 roku z inicjatywny Stowarzyszenia Saperów Polskich Koło nr 23., Rejonowej Rady Honorowych Dawców Krwi oraz żołnierzy i pracowników cywilnych 2. stargardzkiego batalionu saperów, którzy są krwiodawcami, odbyło się spotkanie założycielskie Wojskowego Klubu HDK PCK „SAPER” przy 2. stargardzkim batalionie saperów.

Pomyśl o tym, dzięki krwi jesteś w stanie uratować komuś życie. Kto wie może w przyszłości także będziesz jej potrzebował.

Zgodnie z powyższym hasłem stargardzcy saperzy oraz pracownicy cywilni 19. kwietnia 2013 roku przystąpili po raz kolejny do honorowej akcji oddawania krwi, dla tych którzy jej najbardziej potrzebują.

Z inicjatywy prezesa Wojskowego Klubu HDK PCK „SAPER” przy 2. stargardzkim batalionie saperów **starszego kaprała Jacka Łagiewki** oraz poparciu dowódcy jednostki **podpułkownika Sławomira Szwemina** do batalionu zawiązała Terenowa Stacja Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa ze Szczecina. Na honorowej zbiórce nie zabrakło również wicestarosty i prezesa Polskiego Czerwonego Krzyża ze Stargardu Szczecińskiego pana **Marka Stankiewicza**.

Oddanie krwi – to nic trudnego. Chcąc oddać krew na początku powinien wypełnić specjalistyczną ankietę, dotyczącą aktualnego stanu zdrowia, przebytych chorób itp. Następnie zostanie ci pobrana próbka krwi, na podstawie której można stwierdzić czy możesz w tym dniu oddać krew. Teraz pozostaje już nic innego jak zająć wygodną pozycję na specjalnie dostosowanym fotelu, udostępnić rękę, z której zostanie pobrane 450 ml krwi. Po oddaniu donacji, krwi przychodzi czas na odpoczynek i regenerację sił. By wyrównać utracony poziom kalorii, krwiodawca otrzymuje posiłek regeneracyjny oraz prawo do dnia wolnego od pracy.

Nad prawidłowym i bezpiecznym przebiegiem akcji pobrania krwi czuwa oczywiście specjalistyczny personel medyczny, który dba także o Twoje dobre samopoczucie.

Pomimo tego, że krew nie kojarzy nam się dobrze, dla stargardzkich saperów to nie problem. Wiedzą, że innym ludziom, mogą w ten sposób uratować życie. Oprócz tego są z siebie bardzo dumni, co wpływa także na ich indywidualne samopoczucie.

Mamy nadzieję, że chętnych do oddawania krwi za każdym razem będzie coraz więcej.

Judyta Młynarczyk

SAPER

Uroczyste oddanie mostu w Lipnie

W dniu 29.05.2013 r. nastąpiło otwarcie i przekazanie społeczeństwu powiatu lipnowskiego mostu na rzece Mień, który został wybudowany przez żołnierzy 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego im. gen. Jakuba Jasińskiego. W skład grupy zadaniowej dowodzonej przez **kpt. Macieja Gaczkowskiego** weszło 15 żołnierzy batalionu drogowo-mostowego i pracownik cywilny wojska. Nadzór budowlany prowadzi szef sekcji wykonawstwa i nadzoru 2. pinż. **mjr Piotr Pytel**. W przeddzień uroczystego oddania mostu w Lipnie żołnierzy z 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego odwiedził Minister Obrony Narodowej **Tomasz Siemoniak** wraz z Szefem Sztabu Generalnego, **gen. broni Mieczysławem Goculem**. Jest to pierwsza przeprawa zbudowana w ramach Wojskowych Jednostek Odbudowy.

Symbolicznego wbicia ostatnich gwoździ w konstrukcję mostu dokonali: starosta powiatu lipnowskiego **Krzysztof Baranowski**, szef Oddziału Inżynierii Wojskowej IWsp SZ **plk Marek Sarnowski**, dowódca 2. pułku inżynieryjnego **plk Piotr Sołomonow**.

Dziekan dekanatu lipnowskiego **ksiądz prałat Henryk Ambroziak** oraz kapelan Garnizonu Inowrocław **ksiądz plk Bogdan Radziszewski** dokonali aktu poświęcenia mostu.

W uroczystym przecięciu wstęgi i otwarciu mostu uczestniczyli: wojewoda Kujawsko-Pomorski **Ewa Mess**, szef Oddziału Inżynierii Wojskowej IWsp SZ **plk Marek Sarnowski**, starosta powiatu lipnowskiego **Krzysztof Baranowski**, burmistrz miasta Lipno **Dorota Łańcucka** i wójt gminy Lipno **Andrzej Szychulski**.

Most drogowy o nośności 15 ton ma 11 m długości i 7,36 m szerokości, konstrukcji nośnej stalowej, oparty jest na przyczółkach żelbetowych. Usprawnia komunikację drogową pomiędzy ul. Nieszawską i ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego, a poprzez skrócenie dojazdu do pól ułatwia prowadzenie gospodarki rolnej.

kpt. Sylwester Ludwiczak

Marsz po kondycję

Kształtowanie wytrzymałości, odporności na trud i zmęczenie stanowiło jeden z głównych celów marszu kondycyjnego, w którym uczestniczyli żołnierze batalionu zabezpieczenia wrocławskiego Centrum Szkolenia.

Marsz poprzedził apel ewidencyjny batalionu oraz przegląd mundurowy, mający na celu skontrolowanie wyposażenia każdego z uczestników zajęć.

Zadaniem żołnierzy batalionu było pokonanie, z pełnym oporządzeniem, zaplanowanej wcześniej, 18 - kilometrowej trasy: Centrum - Szymanów - Psary - Raków Wielki - Psary - Szymanów - Centrum.

„Marsze kondycyjne przygotowują żołnierza do sprawnego pokonywania znacznych odległości z jednoczesnym wyrabianiem takich cech osobowych żołnierza, jak: inicjatywa, zaradność, śmiałość i koleżeństwo...” – mówi dowódca batalionu zabezpieczenia, **podpułkownik**

Zbigniew Łabuda – „... zrealizowany przez batalion marsz kondycyjny zweryfikował wszystkie słabości oraz ujawnił zalety indywidualne żołnierzy.” – podkreśla.

Marsze kondycyjne przygotowują żołnierzy do wysiłku wytrzymałościowego w marszobiegach na średnich i długich dystansach, a także pozwalają na doskonalenie umiejętności bezpiecznego poruszania się kolumn marszowych po drogach publicznych.

Tekst: kpt. Ewa Nowicka-Szlufik

Fot. ppłk Zbigniew Łabuda, st. szer. Arkadiusz Czech

Zakończenie oczyszczania kompleksu Osowa Góra

Od dnia 15.04.2013 r. do 27.06.2013 r. w ramach zgrupowania poligonowego żołnierze z 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego wspierani przez żołnierzy 3. Batalionu Inżynieryjnego z Niska oraz 4. Batalionu Inżynieryjnego z Głogowa pod dowództwem **kpt. Jacka Lewandowskiego** oczyszczali teren kompleksu Osowa Góra.

Zadanie to wykonywane było w trudnych warunkach terenowych i gęsto porośniętym lesie, gdzie znajdowało się bardzo dużo materiałów wybuchowych i niebezpiecznych.

Podczas zgrupowania saperzy oczyścili 65 hektarów terenu, odkryli i zabezpieczyli ponad 27400 przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych, w tym m.in. około 11100 zapalników, 170 bomb lotniczych oraz prawie 5400 sztuk amunicji strzeleckiej i przeciwpancernej. Tak duże ilości odkrytych i zabezpieczonych przedmiotów niebezpiecznych dowodzą, jak trudne i niebezpieczne było to zadanie, które wymagało od saperów opanowania i doświadczenia.

W dniu 27.06.2013 r. dokonano przekazania z oczyszczania terenu 11. Wojskowego Oddziału Gospodarczego Bydgoszcz – Osowa Góra dla Rejonowego Zarządu Infrastruktury Bydgoszcz z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych.

W przekazaniu wzięli udział przedstawiciele 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego z Dowódcą Pułku **ppłk Piotrem Sołomowem**, przedstawiciele Rejonowego Zarządu Infrastruktury Bydgoszcz z Zastępcą Szefa Wydziału WNiZW **Stanisławem Stankiewiczem**, przedstawiciele 11. Wojskowego Oddziału Gospodarczego Bydgoszcz z Zastępcą Komendanta WOG-u **ppłk Grzegorzem Gutowiczem** oraz przedstawiciele Nadleśnictwa Żołędowo z Nadleśniczym **Krzysztofem Sztajnbornem**.

kpt. Sylwester Ludwiczak

XX Festiwal Piosenki Angielskiej - BRZEG 2013

Broniąca barw Klubu Wojskowego 2. Pułku Saperów **Janina Klimiuk** w dniach 7-8 czerwca br. reprezentowała Pułk podczas XX edycji Festiwalu Piosenki Angielskiej "Face The Music" - Brzeg 2013. To pierwszy oficjalny występ wokalistki klubu na renomowanym festiwalu w nowej działalności kulturalnej Klubu Wojskowego 2. psap. Występ Janiny wzbudził miłe poruszenie wśród widowni, a za wykonanie piosenki pt.: "Stay" z repertuaru Rihanny, Janka otrzymała gromki aplauz. Cieszymy się, że ta niezmiernie utalentowana wokalistka reprezentuje barwy właśnie 2. Mazowieckiego Pułku Saperów. Życzymy jej wielu sukcesów na muzycznej estradzie oraz życzymy tego, by została wzorem do naśladowania dla najmłodszego pokolenia, które rozpoczyna swą karierę wokalną w Klubie Wojskowym.

Michał Dudek

Wrocławskie Centrum biegało z mapą

W dniu 16. czerwca 2013 roku, w ramach XXV. Pucharu Ślęży, odbyły się Mistrzostwa Garnizonu Wrocław w biegu na orientację.

Organizatorem Mistrzostw o Puchar Komendanta Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu był Cykl Wychowania Fizycznego i Sportu.

Sportowej rywalizacji, zorganizowanej w okolicach malowniczej miejscowości Sulistrowice (gmina Sobótka), towarzyszyła piękna, słoneczna, pogoda, która sprzyjała rodzinnemu wypoczynkowi.

Uczestnicy Mistrzostw Garnizonu Wrocław mieli okazję obserwować sportową rywalizację na najwyższym światowym poziomie. W ramach XXV. Pucharu Ślęży odbyły się bowiem eliminacje kadry Polski do Mistrzostw Świata w biegu na orientację, które odbędą się w Czechach w terminie 30.06 – 7.07.2013 roku.

Zdecydowanie największym zainteresowaniem wśród żołnierzy i pracowników Centrum cieszył się bieg na trasie dla rodziców z dziećmi.

O godzinie 11:00 w gotowości do biegu, na linii startu, zameldowali się rodzice ze swoimi pociechami. Wszyscy życzyli sobie nawzajem uzyskania jak najlepszego wyniku, zaliczenia wszystkich punktów, ale przede wszystkim dobrej zabawy, której było co nie miara.

Po wyczerpanym wysiłku przyszedł czas na odpoczynek w trakcie

rodzinnego pikniku. Dla wszystkich uczestników zawodów czekała najlepsza na świecie wojskowa grochówka.

„Na deser” wszyscy uczestnicy biegu rodzinnego otrzymali piękne puchary oraz dyplomy.

Wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy i zapraszamy za rok!!!

Wyniki rywalizacji w Mistrzostwach Garnizonu Wrocław:

- kategoria KM-20W
 - I miejsce - Kociuba Marek
 - II miejsce - Szczęsna Daria
 - III miejsce - Panek Michał
- kategoria M-35W
 - I miejsce - Piller Sebastian – CSWInż.iChem.
 - II miejsce - Nastalek Jacek
 - III miejsce - Choromański Marek

Tekst i zdjęcia: Ewa Nowicka-Szlufik

Intensywny wrzesień w 43. batalionie saperów MW Rejs ORP Wodnik

Zgodnie z planem szkolenia 43. batalionu saperów i dywizjonu Okrętów Wsparcia 3. Flotyli Okrętów w dniu 07.09.2013 r. odbyło się „Pożegnanie wakacji” dla kadry, pracowników wojska i rodzin z 43. bsap i ORP WODNIK. Zgodnie z planem przedsięwzięcia grupa 50 osób, w tym liczne dzieci z 43. bsap uczestniczyła w rejsie okrętem z Portu Wojennego w Gdyni do Punktu Bazowania w Helu. W czasie rejsu załoga ORP WODNIK zapewniła liczne atrakcje, w tym „grochówkę na pokładzie” i pływanie motorówką po porcie w Helu. Natomiast grupa 40 osób, w tym liczne dzieci z ORP WODNIK udała się do m. Rozewie. Tam zapoznali się ze sprzętem 43. bsap. Atrakcją dnia był przejazd transporterem PTS-M specjalnie przystosowanym do przewozu ludzi w akcjach powodziowych oraz ognisko. Pogoda w tym dniu dopisała. Dodatkową atrakcją było zwiedzanie Muzeum Obrony Wybrzeża w Helu. Owocna współpraca pozwala stwierdzić, że tego typu inicjatywy wejdą do kalendarza wspólnych przedsięwzięć i będą realizowane cyklicznie. Przedsięwzięcie zorganizował Klub Żołnierski w Rozewiu, załoga ORP WODNIK oraz Koło nr 4 Stowarzyszenia Saperów Polskich.

por. Tomasz Derfert
Fot. Jolanta Albecka

Szkolenie rezerwy w 43. batalionie saperów MW

Zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć w dniach 09.09 – 13.09. 2013 r. w 43. batalionie saperów przeprowadzono szkolenie rezerw osobowych.

Do przeprowadzenia szkolenia wyznaczona została kompania saperów. Ze względu na liczbę powołanych rezerwistów było to duże przedsięwzięcie zarówno pod względem planistycznym jak i logistycznym, dlatego przygotowania rozpoczęło już kilka miesięcy wcześniej.

Dzień 09.09.2013 r. był dniem wcielenia. Już od godziny 8.00 pod bramą jednostki zebrała się duża grupa rezerwistów. Kierownikowi prowadzili po kilka osób do PKI celem dokonania formalności, następnie rezerwiści kierowani byli do PPW, gdzie pobierali umundurowanie i wyekwipowanie oraz zdawali rzeczy cywilne do magazynu. Po wcieleniu żołnierze udali się do obozowiska, tam w namiotach mieli spędzić kolejne dni szkolenia. Ważnym punktem dnia była wizyta w Sali Tradycji, gdzie nowoprzybyli zapoznali się z historią i tradycjami 43. bsap w Rozewiu. Ogółem do jednostki stawiło się 65 rezerwistów, z czego do szkolenia dopuszczono 41. Pierwszy dzień szkolenia zakończył się zbiórką, na której żołnierze zostali zapoznani z dowództwem jednostki i kadrą kompanii saperów.

Szkolenie, mimo że krótkie, to jednak prowadzone było bardzo intensywnie, a warunki atmosferyczne były typowo „saperskie”. Żołnierze wykonali rzut granatem bojowym, odbyli strzelanie z broni osobistej oraz uczestniczyli w zajęciach z minerstwa na środkach bojowych.

Ostatni dzień szkolenia rozpoczął się od uroczystej zbiórki, na której dowódca jednostki **kmdr por. Kazimierz Babiński** podziękował rezerwistom za duży wkład i zaangażowanie podczas szkolenia. Wyróżniającym się żołnierzom dowódca wręczył listy gratulacyjne. Uroczystość zakończyła się defiladą, po której rozpoczął się proces rozliczania rezerwistów z jednostką.

Szkolenie rezerwy przeprowadzone było na bardzo wysokim poziomie, co wynikało z doskonałego przygotowania kompanii saperów do prowadzenia zajęć. Potwierdzają to kontrole przeprowadzone w czasie szkolenia oraz opinie samych rezerwistów.

por. Tomasz Derfert
Fot. Jolanta Albecka

Wyjątkowe obchody Święta Wojsk Lądowych

Symposium „90-lecie Szkolnictwa Wojsk Inżynieryjnych Wojska Polskiego”

Tegoroczne obchody Święta Wojsk Lądowych we wrocławskim Centrum Szkolenia, przypadające na dzień 12. września br., połączone zostały z organizacją sympozjum popularnonaukowego „90-lecie Szkolnictwa Wojsk Inżynieryjnych Wojska Polskiego”.

Korzenie święta największego rodzaju Sił Zbrojnych sięgają ostatniego wielkiego zwycięstwa okresu I Rzeczypospolitej – Wiktorii Wiedeńskiej z 1683 roku. To właśnie 12. września Jan III Sobieski, stojąc na czele wojsk polsko-habsburskich, pokonał w bitwie pod Wiedniem armię Imperium Osmańskiego, na której czele stał Kara Mustafa.

Tegoroczne Święto Wojsk Lądowych, obchodzone było w sposób szczególnie i wyjątkowy, a to za sprawą przydającej w tym roku rocznicy „90-lecia Szkolnictwa Wojsk Inżynieryjnych Wojska Polskiego”.

Z tej okazji mury naszej jednostki odwiedziło szerokie grono znamienitych gości. Wśród nich znaleźli się m.in.: Szef Inżynierii Wojskowej Sztabu Generalnego Wojska Polskiego **generał brygady dr Bogusław Bębenek**, główny inicjator sympozjum popularnonaukowego, były Szef Wojsk Inżynieryjnych Ministerstwa Obrony Narodowej **generał Zdzisław Barszczewski**, były Szef Zarządu Analiz Wywiadowczych i Rozpoznawczych Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, **generał Marek Olbrycht**, Wicewojewoda Dolnośląski pani **Ewa Mańkowska**, a także kadra Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu, przedstawiciele służb mundurowych oraz dowódcy i przedstawiciele zaprzyjaźnionych jednostek i instytucji miasta Wrocławia.

„90. lat temu, ze Szkoły Głównej Artylerii i Inżynierii w Warszawie, powstała, zorganizowana na wzór pokojowy, jedna z pierwszych Szkół Oficerskich – o nazwie Oficerska Szkoła Inżynierii. W latach kolejnych przechodziła ona reorganizacje, zmieniała nazwy, ale realizowane cele i zadania pozostały niezmiennie i nadal aktualne...” – mówił w swym przemówieniu Komendant Centrum, **pułkownik Andrzej Dutka** – „To właśnie nasze Centrum, dziedziczy w sposób naturalny „z racji swego położenia i przeznaczenia”, a także w wyniku przekształceń – tradycje szkolnictwa wojsk inżynieryjnych Wojska Polskiego. To naszym zadaniem głównym jest planowanie i realizacja procesu kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego na potrzeby Wojsk Lądowych oraz innych Rodzajów Sił Zbrojnych.”

W dniu tego wyjątkowego święta o żołnierzach i pracownikach wrocławskiego Centrum pamiętali również przełożeni. Całemu stanowi osobowemu odczytano życzenia Dowódcy Wojsk Lądowych, **generała broni Zbigniewa Głowienki**, który podziękował wszystkim podwładnym za wytrwałość, obowiązkowość i poświęcenie w służbie i pracy.

Podczas uroczystych obchodów Święta Wojsk Lądowych, **żołnierze Centrum odebrali medale i odznaczenia**. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, za nienaganną służbę w trakcie XI i XII zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie, **Gwiazdę Afganistanu** nadano Oficerowi Zespołu Rozminowania, **kapitanowi Krzysztofowi Patulskiemu**.

Decyzją Ministra Obrony Narodowej, m.in. za znaczące osiągnięcia szkoleniowe, **tytuł „Zasłużony Żołnierz RP”**, nadany został Szefowi

Zespołu Rozminowania, majorowi Andrzejowi Bartoszkowi, który w trakcie uroczystości został również mianowany na stopień podpułkownika.

Ponadto, Decyzją Ministra Obrony Narodowej, za długoletnią, wzorową służbę lub pracę w Wojsku Polskim, **medale otrzymali**: Srebrny Medal Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny: **podpułkownik Tomasz Włodarczyk**, **młodszy chorąży sztabowy Mariusz Szerszeński**; Brązowy Medal Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny: **chorąży Patrycjusz Kołodziej**, **młodszy chorąży Marcin Cybulski**, **młodszy chorąży Dariusz Gawlak**, **sierżant Włodzimierz Buliński**, **sierżant Robert Duda**, **starszy kapral Jarosław Barszczak**, **starszy kapral Andrzej Kołtun**, **starszy kapral Fabian Salamon**, **kapral Witold Kawalec** i **pani Małgorzata Grabczak**; Srebrny Medal Za Zasługi Dla Obronności Kraju: **major Dariusz Ornatowski**; Brązowy Medal Za Zasługi Dla Obronności Kraju: **chorąży Bogusław Pomarański**, **chorąży Robert Szczepańczyk**, **młodszy chorąży Kazimierz Szewczuk**, **młodszy chorąży Sylwester Śliwka**, **starszy sierżant Piotr Syposz**, **sierżant Włodzimierz Buliński**.

Decyzją Ministra Obrony Narodowej, **na stopień porucznika mianowana została podporucznik Agnieszka Franczak**. Pani porucznik przybyła do Centrum na początku września br. z 34. Śląskiego Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej. Rozkazem Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego wyznaczona została na stanowisko służbowe oficer – instruktor Cyklu Inżynierii, Zespół Pracowników Dydaktycznych i Pomocniczych Centrum.

W trakcie uroczystej zbiórki, Komendant Centrum podziękował swoim podwładnym za codzienną pracę i służbę – „Wszystkim żołnierzom i pracownikom wojska, którzy swym codziennym zaangażowaniem wypisują kolejne, chlubne karty najnowszej historii Centrum Szkolenia, a tym samym Wojsk Lądowych, składam gorące podziękowania. Szczególne słowa uznania kieruję do żołnierzy pełniących służbę w misjach poza granicami kraju, życząc im wytrwałości w służbie i realizacji zadań na jak najwyższym poziomie. Dziękuję wszystkim za wytrwałość, obowiązkowość i poświęcenie, życzę dalszych sukcesów w służbie i pracy oraz dużo zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.”

Całość uroczystości zwieńczyła defilada pododdziałów wrocławskiego Centrum. Zaprezentowano także sprzęt znajdujący się na wyposażeniu jednostki.

Zaproszeni goście, przedstawiciele kadry dydaktycznej, żołnierze Centrum, a także podchorążowie i kursanci przebywający w jednostce na kursach i szkoleniach, wzięli udział w sympozjum popularnonaukowym z okazji „90-lecia Szkolnictwa Wojsk Inżynieryjnych Wojska Polskiego”.

Tekst: kpt. Ewa Nowicka-Szlufik

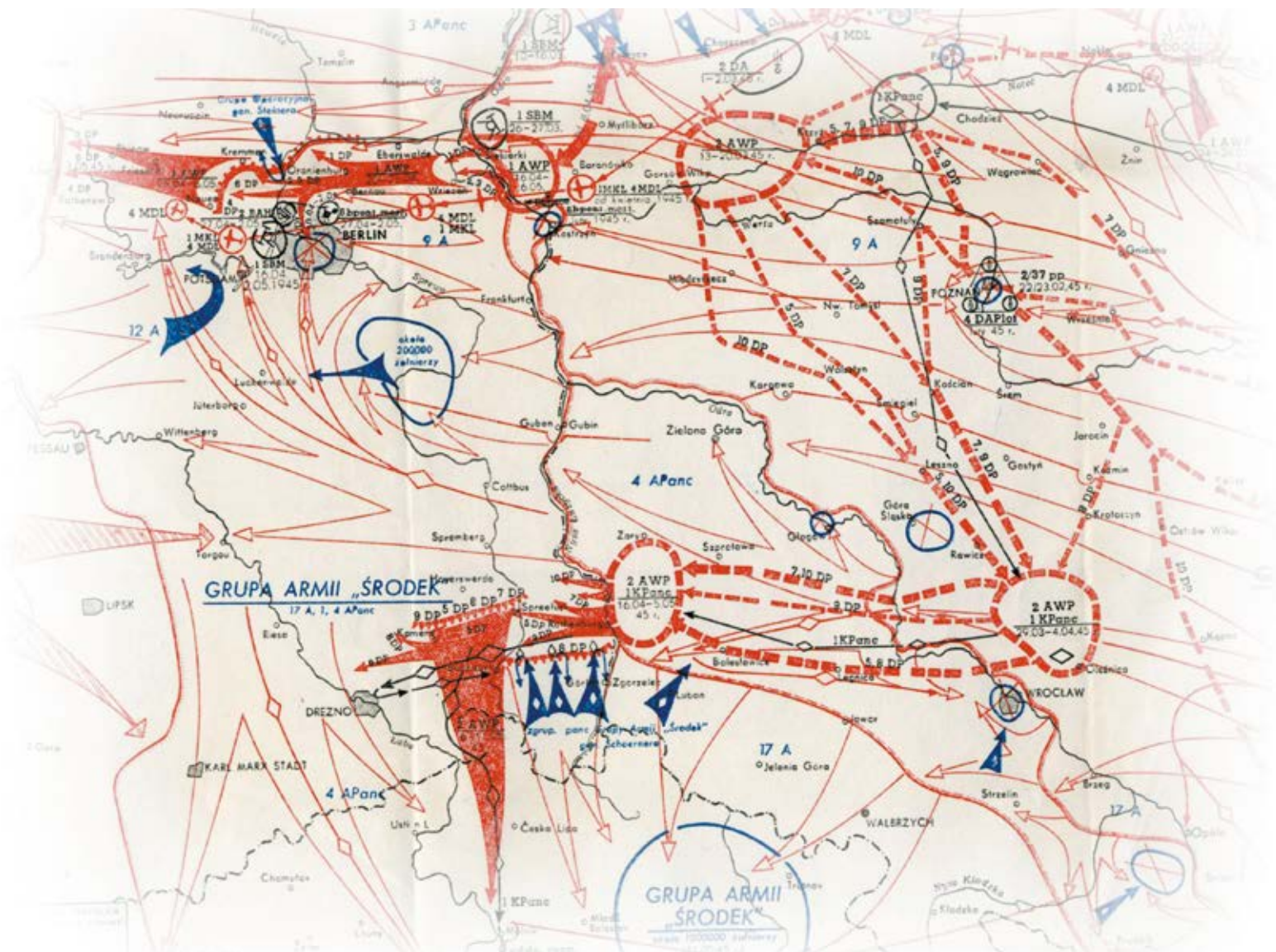
Fot. kpt. Ewa Nowicka-Szlufik, szer. Łukasz Dukat

SAPERSKIE ŚWIĘTOWANIE

Szlakiem walk i rejonów forsowania rzeki przez saperów polskich na środkowej Odrze *Podróż wojskowo-historyczna*

Pogoda okazała się łaskawa. Wbrew stereotypowym stwierdzeniom „saperska pogoda” towarzysząca pontonierom, kiedy „baniaki” dotkną wody. Tym razem nie padało, kiedy w dniach 19 – 21 kwietnia 2013r. delegacja Stowarzyszenia Saperów Polskich na czele z jej prezesem płk [r] dypl. Tadeuszem Dzikowskim udała się w podróż wojskowo- historyczną nad środkowe Nadodrze, szlakiem walk i rejonów forsowania Odry. Trasa podróży biegła Nadodrzańskim Szlakiem Pamięci Narodowej poprzez Cedynię, Czelin, Mieszkowice, Gozdowice, Siekierki, gdzie w tych miejscach odbyły się główne uroczystości saperskiego święta.

Zgodnie z rozkazem dowódcy 1. Frontu Białoruskiego, w ramach operacji berlińskiej 1. Armia WP miała sforsować Odrę w rej. Siekierk, przełamać obronę niemiecką w rej. Gozdowic, zniszczyć nieprzyjaciela w międzyczeczu Odry i Starej Odry, opanować przeprawy i ścigać nieprzyjaciela z wyjściem na rubież Łaby. W nocy z 13/14. kwietnia 1945 r. 1. AWP zajęła obronę na odcinku od Starej Rudnicy do Gozdowic. Główne uderzenie armia miała wykonać z radzieckiego przyczółka kostrzyńskiego w rejonie Gozdowic, a pomocnicze z rej. Siekierk. Dowódca 1. Armii WP gen. Stanisław Popławski zdecydował, że w pierwszym rzucie uderzy 1,2 i 3 DP, w drugim rzucie 4 i 6 DP. Główny wysiłek wojsk inżynierskich dowodzonych przez gen. Jerzego Bordziłowskiego skierowany był, zgodnie z zamiarem dowódcy armii na lewe skrzydło, gdzie ześrod-

kowano większość oddziałów i środków inżynierskich. Forsowanie rozpoczęło 16. kwietnia o godz. 5,45 po przygotowaniu artyleryjskim. Po całonocnej, zaciętej walce jednostki polskie złamały opór niemiecki i rozszerzyły przyczółki. Wprowadzona do walki 6 DP wraz z 1 DP wyszła na silnie bronioną linię Starej Odry. Skierowane przez gen. Popławskiego z przyczółka czelińskiego 3 DP i 4 DP uderzyły w kierunku północnym na tyły wojsk niemieckich broniących Starą Odrę, umożliwiając forsowanie rzeki przez oddziały 1 i 2 DP. W wyniku tych działań, w nocy z 19 na 20. kwietnia 1. Armia WP zakończyła forsowanie Odry i przeszła do natarcia w kierunku na Łabę. W zabezpieczeniu forsowania Odry brały udział jednostki saperskie: 1 WBSap; 31 bpont z 3BPont.; 6 szbpont-most; 7. zbsap oraz bataliony dywizyjne i plutony pułkowe 1,2,3,4,6 DP.

CEDYNIA

Nie sposób było ją ominąć. Tak jak Wzgórze Czcibora, pokonanie której szybkim marszem jest doskonałym sprawdzianem osobistej kondycji. To jedna z najstarszych osad w Polsce, wspomniana w źródłach 1000 lat temu przez kronikarza Thietmara, którego ojciec wraz z margrabią Marchii Łużyckiej wziął udział w wyprawie na państwo Polan. To tu, w 792 r., w dzień św. Jana Chrzciciela, polski władca Mieszko I wraz z bratem Czciborem pokonali wojska niemieckie margrabiego Hodona. Od 1252 r. Cedynia była pod panowaniem Brandenburskich, od 1402 r. Krzyżaków, później od 1454 r. ponownie Brandenburczyków. Nie wielkie miasteczko nigdy nie rozwinęło się w poważny ośrodek miejski z braku dogodnych połączeń drogowych i kolejowych. Do atrakcji turystycznych należy zaliczyć wieżę widokową zbudowaną w 1895 r. jako pomnik dla uczczenia zwycięskich wojen Prus z Danią, Austrią i Francją oraz Cedyński Park Krajobrazowy, pełen szlaków rowerowych z najstarszym szlakiem templariuszy, biorący początek z Cedyni. Słynna stała się też restauracja i hotel Cedynia, malowniczo położona na wzgórzu, przed wiekami klasztor i siedziba zakonu cysterek [1266]. W 1555 r. po wprowadzeniu reformacji i sekularyzacji zakonów klasztor zmienia swoją funkcję. Ciekawostką historyczną jest fakt, iż w 1631 r. król szwedzki Gustaw Adolf obiera klasztor za swą siedzibę, skąd kieruje działaniami armii szwedzkiej, w czasie wojny trzydziestoletniej [1618-1648].

Klasztor w Cedyni. Obecnie hotel

MIESZKOWICE

Pomnik Mieszka I

Źródło: www.panoramio.com

Pełne uroku miasteczko, w środkowym nadodrzu, rodowodem sięgające XIII wieku. Atrakcją turystyczną są: pozostałości murów obronnych z XIII/XIV w., w okresie świetności liczące 1650 m. wysokości na 6 m. z dwoma bramami; załadowany ratusz z XIX w. oraz urokliwe kamieniczki mieszczańskie z zabudową ryglową. Warto również zobaczyć kościół p.w. Przemienienia Pańskiego, którego budowę rozpoczęto w 1297 r., a zmodernizowano w XIV w. na gotyką dwunawową świątynię. Atrakcją turystyczną jest także pomnik pierwszego władcy Polski Mieszka I, usytuowany w centrum Mieszkowic, wykonany przez Sławomira Lewińskiego i odsłonięty w 1957 r.

CZELIN

Oprócz wydarzeń związanych z historią ziemi nadodrzańskiej, Czelin znany jest z działaniami saperów polskich zabezpieczających forsowanie Odry wczesną wiosną 1945 r. Na pamiątkę tych wydarzeń saperzy z 6. Warszawskiego samodzielnego batalionu pontonowo-mostowego, w dniu 23. lutego 1945 r. wkopali słup graniczny nad Odrą, nawiązując tym samym do tradycji, wbijania słupów przez króla Polski Bolesława Chrobrego. Zniszczony przez artylerię niemiecką, w maju 1947 r. został odnaleziony wraz z butelką zawierającą akt erekcyjny przez żołnierzy WOP, podczas prac porządkowych. Odtworzony w formie betonowego obelisku został uroczystie odsłonięty 16. października 1968 r. Dziś stanowi główny obiekt Czelińskiego Miejsca Pamięci Narodowej, przy którym rokrocznie z inicjatywy burmistrza Mieszkowic p. **Andrzeja Salwy** i uczestnika wkopania historycznego słupa **km. dr w st. spocz. Henryka Kalinowskiego** odbywają się uroczystości patriotyczno – wojskowe. [Szerzej: SAPER nr 2[46] 2013 str. 7]

GOZDOWICE

Kolejny etap podróży to Gozdowice, rejon forsowania Odry przez oddziały 1. AWP, prowadzone w bardzo trudnych warunkach terenowych [szerokość rozlewiska Odry po wiosennych roztopach dochodziła do 1000 m]. Forsowanie i zabezpieczenie przeprawy oprócz wyżej wymienionych polskich jednostek saperów wspierały: radziecki 274. batalion amfibii [90. amfibii] oraz bataliony armijne drogowy i mostowy. Saperzy dysponując: 541. łódkami desantowymi; parkami pontonowym po dwa DLP, N2P, jednym parkiem „B” niemieckim i 1/3 parku NLP mogli zabezpieczyć wymaganą liczbę przepraw desantowych i 7 przepraw promowych, z części których do godziny 18,30 17. kwietnia wybudowano w rej. Gozdowic most pontonowy długości 275 m. pod obciążenie 16 ton. Przeprawę czołgów T-34 i dział pancernych [około 30 sztuk] przeprawiono na promach pod obciążenie 50 ton. W dniach 18-20. kwietnia, w rejonie Gozdowic zbudowano także most niskowodny pod obciążenie 30 ton, o długości 220 m. [szerzej: ppłk Mieczysław Pudelewicz, *Szlakiem walk i rejonów forsowania 1. Armii WP*, SAPER nr 15/2004, s. 26 -27.]

W Gozdowicach uwagę zwraca Pomnik Saperów odsłonięty w starej wersji w 1952 roku i gruntownie przebudowany w 1972 r., według projektu i staraniem ówczesnego szefa wojsk inżynieryjnych MON, gen. bryg. Czesława Piotrowskiego. Umieszczony na nim napis Chwała Poległym Saperom, upamiętnia żołnierzy poległych podczas operacji forsowania Odry. U podnóża pomnika usytuowane jest Muzeum Wojsk Inżynieryjnych 1. Armii Wojska Polskiego zwane potocznie Muzeum Saperów, utworzone w 1965 r., w budynku, który w czasie forsowania Odry w dniach 14.04 – 20.04.1945 r. był siedzibą dowódcy wojsk inżynieryjnych- saperów 1. AWP gen. bryg. Jerzego Bordziłowskiego. Można tam obejrzeć m.in.: makietę prezentującą miejsce forsowania Odry, modele mostów i promów, reprodukcję archiwalnych zdjęć z przebiegu forsowania, wyposażenie sprzęt i umundurowanie saperów. W zbiorach Muzeum znajdują się również replika aktu erekcyjnego wbicia słupa granicznego przez saperów 6. Samodzielnego Batalionu Pontonowo-Mostowego, z dnia 27. lutego 1945 r. Przy drodze wiodącej od muzeum do Odry, zwanej „Drogą Śmierci” położono pamiątkowy głaz i tablicę poświęconą żołnierzom wojsk inżynieryjnych. Natomiast tuż przy drodze z Gozdowic do Starych Łysogórek usytuowana jest Kamienna Ściana Chwały, a na niej mapa upamiętniająca szlak bojowy żołnierzy 1. AWP. Na uwagę zasługuje

Na centralne uroczystości w Siekierkach, później Gozdowicach licznie przybyli kombataneci, weterani, młodzież szkolna, mieszkańcy Nadodrza oraz delegacje z całej Polski. Rangę uroczystości podnosiły zgromadzone sztandary organizacji kombatanckich, społecznych i szkolnych m.in.: Gimnazjum im. Noblistów Polskich z Mieszkowic; Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Zielinie; Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Troszynie; Technikum Budowlane im. ppor. Ryszarda Kuleszy i Szkoły Podstawowej im. Bohaterów 1. AWP

Przeprawa promowa i prom „Bez Granic”

również Punkt Widokowy, który podczas operacji forsowania Odry pełnił funkcję punktu obserwacyjnego 2. pułku artylerii 1. AWP. Można z niego podziwiać malowniczą dolinę Odry i przeprawę promową. Jest to pierwsze promowe przejście graniczne na Odrze, uruchomione jesienią 2007 r. **Prom „Bez Granic”**. Kursuje od kwietnia do października na odcinku Gozdowice – Gustebieser, miejscowością, która przed wojną stanowiła jedną całość z Gozdowicami.

Nadodrzański Szlak Pamięci Narodowej zyskał w ostatnim czasie poważnych patronów. Staraniem burmistrza Mieszkowic p. Andrzeja Salwy w najbliższych latach Muzeum Saperów w Gozdowicach zostanie wyremontowane. Przewiduje się zmodernizowanie i poszerzenie wystroju muzeum, rozbudowana zostanie ekspozycja stała sprzętu wojsk

Ekspozycja Muzeum Oręża Polskiego z Kołobrzegu

inżynieryjnych. Daleko idącą pomoc zgłosił dyrektor Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu. Zorganizowana w przeddzień „gozdowickich uroczystości przez burmistrza Mieszkowic dyskusja panelowa z udziałem m.in.: szefa Inżynierii Wojskowej SGWP gen. bryg. dr. Bogusława Bębenka; prezesa Stowarzyszenia Saperów Polskich płk. Tadeusza Dzikowskiego i uczestnika historycznych wydarzeń kmr. Henryka Kalinowskiego, nakreśliła wstępny program rozbudowy „Nadodrzańskiego Miejsca Pamięci Narodowej”.

z Cedyni; Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych z Chojna; Szkół Podstawowych z Mieszkowic czy malowniczo prezentująca się w strojach organizacyjnych grupa Bractwa Orderu św. Stanisława. Tradycyjne też nie zabrakło młodzieży szkolnej z Publicznej Szkoły im. Dębickich Saperów z Dębicy z dyr. Janem Rachwałem, Szkoły im. Saperów Polskich z Drawna z dyr. Janem Urbanowskim czy pododdziału marynary – saperów z 43. bat. sap. z Rozewia wraz z ich dowódcą kmr. por. Kazimierzem Babińskim.

SAPERSKIE ŚWIĘTOWANIE

STARE ŁYSOGÓRKI – SIEKIERKI

Punkt NSR 12. BZmech. im. gen. J.Hallera ze Szczecina

Siekierkowski Cmentarz Żołnierzy 1 Armii Wojska Polskiego w Starych Łysogórkach na którym spoczywa w 40 kwaterach około 1987 żołnierzy [z tego 346 nieznanym] poległych podczas forsowania Odry wieńczy „Pomnik Wdzięczności Żołnierzom 1. Armii WP” zbudowany według projektu Sławomira Lewińskiego, odsłonięty w 1961r. oraz Krzyż z 1990 r. Monument stanowi 18-metrowy, granitowy obelisk przedstawiający na tle żagli matkę z dwoma mieczami, która przytula dziecko, symbol powrotu ziem nadodrzańskich do Macierzy, a żagiel symbolizuje przeprawę przez rzekę. Na pomniku napis głosi: „Żołnierzom polskim poległym nad Odrą, w walce o odzyskanie prastarych ziem piastowskim 16. kwietnia 7 maja 1945 r.” W kompleksie cmentarza znajdują się również pamiątkowy kamień z kotwicą i tablicą upamiętniającą saperów zabezpieczających forsowanie Odry. Przed cmentarzem atrakcją stanowi czołg T-34 z czasów wojny, który przebył 1290 szlak bojowy od Żytomierza, aż do Łaby.

KOSTRZYŃ

Prawa miejskie otrzymuje ok. 1300 r. z rąk margrabiego Albrechta II. Jednak okres świetności **Kostrzynia** przypada na XVI w. kiedy w 1535 r. margrabia Jan von Hohenzollen obiera miasto na swoją siedzibę przez co staje się stolicą Nowej Marchii. Wkrótce też miasto zostaje ufortyfikowane. W latach 1537-1568 rozpoczęto budowę Twierdzy w formie ziemnych obwałowań, później powstaje sześć bastionów fortyfikacyjnych i cztery samodzielne forty wokół miasta. Po zakończeniu prac Twierdza stała się jednym z najznakomitszych dzieł fortyfikacyjnych w Europie. Los jednak nie oszczędził twierdzy i miasta. Po raz pierwszy twierdza zostaje zdobyta przez wojska napoleońskie w 1806 r. Krwawe, dwumiesięczne walki w 1945 r. powodują, iż twierdza i miasto prawie w 95 % zostaje zniszczone przez co nazwane jest „polskie Pompeje”. Po wojnie Kostrzyń podzieliła granica polsko-niemiecka. Dziś z pietyzmem odtwarza się fragmenty starej fortyfikacji.

Fragment fortyfikacji Kostrzynia

Dwór i stadnina koni w Bielnie - miejsce naszego zakwaterowania

Wracaliśmy do Warszawy przeświadczeni o celowości uroczystości, saperskich spotkań z historią i tradycjami oręża polskiego, wielkiego ładunku wychowania patriotycznego młodzieży i społeczeństwa polskiego, pełni podziwu dla wielkiego zaangażowania społeczników w kultywowanie tych tradycji, dla żołnierzy i dowódców kultywujących etos saperskiej ofiarności i służby. Przywiązani do tradycji, we wspólnym społecznym działaniu ze szkołą i kościołem, widzą sens wychowania młodego pokolenia, uczenia go patriotyzmu, racjonalnego myślenia i skutecznego działania. Dzięki takim społecznikom jak burmistrz Mieszkowic p. Andrzej Salwa, inspirujący i realizujący Nadodrzański Szlak Pamięci Narodowej możemy ten szczytny cel realizować.

Wiesław Leszek Ząbek

SAPERSKIE SPOTKANIA

ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA W SG WP

W ceremonii odbywającej się w siedzibie Sztabu Generalnego Wojska Polskiego przy ulicy Rakowieckiej, 13. sierpnia br., oprócz żołnierzy i pracowników sztabu udział wzięli licznie przybyli goście, z Ministrem Obrony Narodowej **Tomaszem Siemoniakiem** oraz szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego **Stanisławem Koziejem** na czele.

Uroczysty apel stanowił sposobność do uhonorowania wyróżniających się i zasłużonych żołnierzy oraz pracowników wojska Sztabu Generalnego Wojska Polskiego odznaczeniami państwowymi, resortowymi, jak również odznakami honorowymi. Wśród wyróżnionych był **płk Waldemar Zakrzewski**. Uroczystości w Sztabie Generalnym, które rozpoczęły centralne obchody Święta Wojska Polskiego, zakończył pokaz musztry paradej żołnierzy Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego, połączony z okolicznościowym koncertem orkiestry wojskowej.

*Zespół Prasowy SGWP
Fot. ppłk Sławomir Ratyński*

SAPERSKIE JUBILEUSZE

4 czerwca 2013 r. w siedzibie SSP przy ul. 11 listopada w Warszawie odbyła się podwójna uroczystość, jubileusz 75-lecia urodzin **płk. w st. spocz. mgr. inż. Ryszarda Pindura** oraz jubileusz 70-lecia urodzin **płk. w st. spocz. dr. Wiesława Leszka Ząbka**.

Z ŻYCIA KOŁA NR 19 SSP WE WŁOCŁAWKU

„PIERWSZY PIKNIK MILITARNY” WE WŁOCŁAWKU

W dniu 20. lipca na terenie strzelnicy Polskiego Związku Łowieckiego przejętej od 3. Włocławskiego pułku drogowo-mostowego odbył się „Pierwszy Piknik Militaryny”. Patronat nad imprezą sprawował Prezydent Włocławka **Andrzej Pałucki**. Największą atrakcją pikniku stanowiły pojazdy militarne i terenowe będące własnością członków Klubu Miłośników Pojazdów Militarynych i Terenowych „Protektor” we Włocławku. W pikniku udział wzięli członkowie Koła. W trakcie imprezy odbyło się spotkanie władz Koła i Klubu nt. nawiązania stałej współpracy między obu organizacjami. Pierwszym praktycznym ustaleniem było zapewnienie udziału członków Klubu ze sprzętem w czasie uroczystości w dniu 12. października 2013 roku przy „Pomniku Sopera 3. Warszawskiego pułku pontonowego” z okazji 70-tej rocznicy bitwy pod Lenino. Dalsze zasady i formy współpracy ustalone zostaną w czasie kolejnego spotkania władz Koła i Klubu we wrześniu br.

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO WE WŁOCŁAWKU

Członkowie Koła wzięli udział w uroczystości organizowanej w dniu 15. sierpnia przy „Pomniku Żołnierza” przez Prezydenta Włocławka **Andrzeja Pałuckiego** z okazji Święta Wojska Polskiego. W swoim okolicznościowym wystąpieniu Prezydent nawiązał między innymi do faktu stacjonowania w przeszłości na terenie Włocławka 3. Włocławskiego pułku drogowo-mostowego [dawniej: 3. warszawski pułk pontonowy] i jego wkład w działania na rzecz społeczeństwa. Delegacja Koła w składzie: **płk Józef Biernat**, **chor. Sławomir Grzonek** i **mjr Tadeusz Głowacki** wraz z innymi uczestnikami uroczystości złożyła przy pomniku wiązkę kwiatów.

Wcześniej, w godzinach porannych delegacja członków Koła wciągnęła na maszty przy „Pomniku Sopera 3. Warszawskiego pułku pontonowego” flagi: narodową, saperską oraz Włocławka oraz złożyła wiązkę kwiatów.

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO W CHEŁMNIE

Dowódca 3. Włocławskiego batalionu drogowo-mostowego w Chełmnie **pplk Kazimierz Wołowicz** zaprosił członków Koła na obchody Święta Wojska Polskiego. Delegację, która udała się do Garnizonu Chełmno tworzyli: **mjr Jan Olszewski**, **mjr Mirosław Rozbici** i **por. Andrzej Dukat**. Uroczystość zapoczątkowana została Mszą Świętą w Kościele Garnizonowym. Kolejnym etapem uroczystości był uroczysty apel na renesansowym Rynku Miasta Chełmno. Po zakończeniu oficjalnej uroczystości zaproszeni goście udali się do miejscowości Grubno, gdzie miał miejsce „saperski poczęstunek”. W trakcie jego trwania doszło do licznych wielopokoleniowych spotkań oraz rozmów byłych towarzyszy służby.

VIII. ROCZNICA NAPAŚCI NIEMIEC NA POLSKĘ

W dniu 1. września 2013 roku na terenie Włocławka, przy „Pomniku 14 pułku piechoty”, który do września 1939 roku stacjonował we Włocławku i brał m.in. udział w bitwie nad Bzurą, odbyły się uroczystości związane z 74-tą rocznicą napaści Niemiec na Polskę. Organizatorem uroczystości był Zarząd Rejonowy Związku Żołnierzy Wojska Polskiego we Włocławku, a prowadzącym **pplk w st. spocz. Ryszard Chornicki** - Sekretarz Koła SSP. W trakcie uroczystości członkowie Koła zostali wyróżnieni: brązowym „Medalem za zasługi dla ZZ WP” – **pplk w st. spocz. Ryszard Chornicki** i **sierż. szt. rez Marek Kozuchowski**. Medalem „XXX-lecia ZZ WP” wyróżniony został nasz członek **mjr w st. spocz. Stefan Langowski**. O godz. 12.00 przy „Pomniku Żołnierza” odbyły się dalsze uroczystości, których organizatorem był Prezydent Włocławka **Andrzej Pałucki**. W obu uroczystościach udział wzięli członkowie Koła, a delegacja złożyła przy obu pomnikach wiązkę kwiatów.

Z ŻYCIA KOŁ

XII. OBCHODY ŚWIĘTA WOJSK ŁĄDOWYCH I SYMPOZJUM POPULARNO - NAUKOWE Z OKAZJI „90 – LECIA SZKOLNICTWA WOJSK INŻYNIERYJNYCH WP” WE WROCŁAWIU

Na zaproszenie Komendanta Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu im. gen. Jakuba Jasińskiego w uroczystościach Święta Wojsk Lądowych i sympozjum popularno-naukowym z okazji „90 – lecia szkolnictwa Wojsk Inżynieryjnych WP” wzięła udział delegacja Koła w składzie: **plk Ryszard Chodyncki**, **plk Jan Pilarski**, **ppłk Ryszard Chornicki** oraz **por. Andrzej Dukat**. W trakcie sympozjum Prezes Koła wręczył okolicznościowe adresy i „Medal Pamiątkowy” **gen. bryg. Zdzisławowi Barszczewskiemu**, Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych im. gen. Jakuba Jasińskiego, Wojskowemu Instytutowi Techniki Inżynieryjnej im. prof. Józefa Kosackiego oraz Muzeum Wojsk Inżynieryjnych. Delegacja zwiedziła muzeum w którym trwają aktualnie przygotowania do przedstawienia nowej ekspozycji. Wizyta zakończona została saperkim spotkaniem na terenie „Ośrodka Szkolenia Wodnego – Osobowice”.

ppłk w st. spocz. Ryszard Chornicki

Z ŻYCIA KOŁA NR 17 SSP W BIAŁYMSTOKU

Z okazji Dnia Saperów, w dniu 12.04.2013 r. w Garnizonie Białystok, odbyło się uroczyste spotkanie członków Koła Nr 17. Uroczystość swoją obecnością zaszczylicili V-ce Prezes Zarządu Głównego **plk w st. spocz. Mariusz Kasperski** oraz **plk w st. spocz. Tomasz Bogucki**.

Uroczystość rozpoczął Prezes Koła **plk w st. spocz. Edward Wiśniewski** wręczając legitymacje i znaki Stowarzyszenia kolegom: **st. kpr. rez. Ryszardowi Polakowi** oraz **mjr rez. Walentemu Ciereszce**. W imieniu władz Stowarzyszenia gratulacje nowo przyjętym oraz członkom Koła złożył **plk w st. spocz. Marian Kasperski**, podkreślając dokonania

naszej organizacji. Jak co roku zaszczycił swoją obecnością Prezes Wojewódzkiego Zarządu Żołnierzy Wojska Polskiego **plk w st. spocz. Józef Kosno**, który postulował o większą integralność organizacji kombatanckich.

Po wykonaniu wspólnych zdjęć, dalsze dyskusje odbywały się przy bogato zastawionym stole, przeplatane degustacją podanego jadła regionalnego i napojów.

Obowiązki kwatremistrza uroczystości pełnił kolega **st. chor. sztab. Michał Zieniewski**.

INFORMACJE

Szanowni Panowie!

Na apel w sprawie wsparcia finansowego aktualizacji ekspozycji i konserwacji istniejącej w Muzeum Wojsk Inżynieryjnych, zamieszczony w naszym piśmie „Saper”, Nr 1/2013, który wystosowałem w imieniu szefa Inżynierii Wojskowej, prezesa ZG Stowarzyszenia Saperów Polskich i własnym, odpowiedziało niewiele.

Nadesłali pieniądze na wskazane konto:

- 1. zbiorowo:
 - Zarząd Główny Stowarzyszenia Saperów Polskich - 2000 zł,
 - kadra i członkowie koła SSP z 5 pinż. - 1340 zł,
 - kadra i członkowie koła SSP z CŚWiCh - 3000 zł,
 - członkowie Koła nr 19 SSP z Włocławka - 200 zł.
- 2. indywidualnie:
 - Stanisław Konopka - 100 zł,
 - Zdzisław Barszczewski - 200 zł.

Nadesłali materiały do wyeksponowania na planszy i w gablocie – na razie tylko 2. psap.

Informuję, że prace związane z aktualizacją i konserwacją ekspozycji zostały zaawansowane, głównie dzięki mocnemu wsparciu komendanta Centrum **plk. A. Dutki** i wielkiemu zaangażowaniu **mjr (r) W. Leszczyńskiego**. Będą musiały być jednak wstrzymane z powody braku pieniędzy, które już zostały wyczerpane.

Liczyłem, że jednostki i instytucje inżynieryjne, koła SSP oraz bracia saperzy mocno wesprą to konieczne zamierzenie.

Czyżby na saperów obecnej dekady nie można było już liczyć?

Liczę także, że kierownictwa instytucji inżynieryjnych i dowództwa jednostek naszego rodzaju wojsk poczują się pełnokrwistymi saperami i będą kontynuować dzieło swych poprzedników ku Chwale Saperów.

Z poważaniem i pozdrowieniami.

Z. Barszczewski

**ŚWIĘTO WOJSK LĄDOWYCH
W CENTRUM SZKOLENIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH I CHEMICZNYCH
I SYMPOZJUM POPULARNONAUKOWE
„90-LECIE SZKOLNICTWA WOJSK INŻYNIERYJNYCH WOJSKA POLSKIEGO”**

Fot. kpt. Ewa Nowicka-Szlufik, szer. Łukasz Dukat

*Szkolenie specjalistyczne podoficerów rezerwy
w Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu*

Fot. mł. chor. sztab. Krzysztof Konieczny

